

PROFILOVÁ MATURITNÍ ZKOUŠKA ÚSTNÍ ZKOUŠKA Z ČESKÉHO JAZYKA A LITERATURY 2025/26

Specifikace zkoušky – základní přehled	
ČAS	15 minut příprava, 15 minut zkouška
POVOLENÉ POMŮCKY	pracovní list, psací potřeby
STRUKTURA A FORMÁT ZKOUŠKY	3 části – analýza uměleckého textu, charakteristika literárněhistorického kontextu, analýza neuměleckého textu; řízený rozhovor s využitím pracovního listu
ZADÁNÍ	losování 1 pracovního listu ze žákovského seznamu literárních děl
TERMÍN ODEVZDÁNÍ ŽÁKOVSKÉHO SEZNAMU LITERÁRNÍCH DĚL	31. března (jarní zkušební období), 30. června (podzimní zkušební období)
ZPŮSOB HODNOCENÍ	klasifikační stupnice 1 – 5 (výborný – nedostatečný)

Maturitní seznam literárních děl

Maturitní seznam literárních děl (tzv. školní seznam četby) je sestavován dle těchto obecných pravidel:

- minimální celkový počet literárních děl v seznamu je 60;
- maturitní seznam literárních děl zveřejní ředitel školy do 30. září školního roku, v němž se maturitní zkouška koná.

Kritéria pro sestavení žákovského seznamu literárních děl

Žák odevzdává řediteli školy seznam **20 literárních děl** sestavený na základě kritérií pro sestavení žákovského seznamu literárních děl do 31. března školního roku, v němž se maturitní zkouška koná, pro jarní zkušební období, či do 30. června školního roku, v němž se maturitní zkouška koná, pro podzimní zkušební období.

Neodevzdá-li žák do 31. března, resp. do 30. června žákovský seznam literárních děl, losuje si u zkoušky z pracovních listů ke všem dílům maturitního seznamu literárních děl pro daný obor vzdělání.

Kritéria pro sestavení žákovského seznamu literárních děl

Žák vybírá z maturitního seznamu celkem 20 literárních děl	Světová a česká literatura do konce 18. století	min. 2 literární díla
	Světová a česká literatura 19. století	min. 3 literární díla
	Světová literatura 20. a 21. století	min. 4 literární díla
	Česká literatura 20. a 21. století	min. 5 literárních děl

Podmínky pro výběr: minimálně dvěma literárními díly musí být v seznamu zastoupena próza, poezie, drama; seznam může obsahovat maximálně dvě díla od jednoho autora.

Struktura a průběh zkoušky

Zkouška má **tři části** – analýza uměleckého textu, charakteristika literárněhistorického kontextu, analýza neuměleckého textu.

Po vylosování čísla maturitního zadání z vlastního žákovského seznamu literárních děl obdrží žák od zkušební maturitní komise pracovní list, následuje **15minutová příprava**. Vlastní **zkouška trvá maximálně 15 minut**. V jednom dni nelze losovat dvakrát pracovní list ke stejnému literárnímu dílu – literární dílo, které již bylo vylosováno, je pro daný maturitní den vyřazeno.

Vzhledem k zadání zkoušky, kterým je literární dílo, jsou analýze uměleckého textu a charakteristice literárněhistorického kontextu zpravidla věnovány 2/3 celkové časové dotace (orientačně tedy 10 minut) a analýze neuměleckého textu 1/3 celkové časové dotace (orientačně tedy 5 minut).

Pracovní list obsahuje výňatek z uměleckého textu (tj. z vylosovaného literárního díla) a výňatek z neuměleckého textu. Dále má žák k dispozici strukturu zkoušky. **Struktura zkoušky se skládá** z bodů analýzy uměleckého textu, charakteristiky literárněhistorického kontextu a analýzy neuměleckého textu.

Zkouška se uskutečňuje formou **řízeného rozhovoru** s využitím pracovního listu obsahujícího výňatek z konkrétního literárního díla a neumělecký text.

Způsob a kritéria hodnocení zkoušky

Hodnocení zkoušky zajišťují **dva vyučující předmětu český jazyk a literatura: zkoušející** (zpravidla vyučující předmětu český jazyk a literatura v dané maturitní třídě) a **přisedící** (další vyučující předmětu český jazyk a literatura).

Celkové hodnocení zkoušky se provádí podle **klasifikační stupnice** 1 (výborný), 2 (chvalitebný), 3 (dobrý), 4 (dostatečný) a 5 (nedostatečný) a vychází ze zásad hodnocení jednotlivých maturitních zkoušek, které vydává ředitel školy ve zvláštním předpise.

Kritéria hodnocení zkoušky:

- zkouška je hodnocena podle třech kritérií – analýza uměleckého textu, charakteristika literárněhistorického kontextu, analýza neuměleckého textu;
- zkoušející a přisedící si vedou během zkoušky interní průběžné hodnocení každé části zkoušky (analýza uměleckého textu, charakteristika literárněhistorického kontextu, analýza neuměleckého textu) podle klasifikační stupnice 1 – 5 (výborný – nedostatečný);
- zkoušející a přisedící se po ukončení zkoušky shodnou na celkovém hodnocení zkoušky podle klasifikační stupnice 1 – 5 (výborný – nedostatečný);
- pro celkové hodnocení zkoušky platí **vnitřní podmínka hodnocení**: jestliže je část zkoušky analýza uměleckého textu hodnocena klasifikačním stupněm 5 (nedostatečný), je zkouška celkově hodnocena klasifikačním stupněm 5 (nedostatečný).

Hodnocení ústní zkoušky tvoří 60 % celkového hodnocení zkušebního předmětu český jazyk a literatura, 40 % tvoří písemná práce.

Žák vykoná profilovou část maturitní zkoušky z českého jazyka a literatury úspěšně tehdy, pokud úspěšně vykoná všechny části dané zkoušky, tzn. písemnou práci i ústní zkoušku. Žák vykoná zkoušku nebo část zkoušky úspěšně, pokud je hodnocen stupněm 1 – 4 (výborný – dostatečný). Neúspěšně vykonané části zkoušky žák opakuje v opravném termínu.

Most 1. 9. 2025

.....
Ing. Jitka Hašková
ředitelka školy

Přílohy:

Struktura ústní maturitní zkoušky z ČJL

POZN.: Interaktivní formulář pro vytvoření vlastního seznamu maturitní četby naleznete na webových stránkách školy.

STRUKTURA ÚSTNÍ MATURITNÍ ZKOUŠKY Z ČESKÉHO JAZYKA A LITERATURY

ANALÝZA UMĚLECKÉHO TEXTU	I. část • zasazení výňatku do kontextu díla • obsah, téma a motivy výňatku a díla • časoprostor • kompoziční výstavba/veršová výstavba • literární druhy a žánr
	II. část • postavy a jejich charakteristika • vypravěč/lyrický subjekt • typy promluv postav
	III. část • jazykové prostředky a jejich funkce • tropy a figury a jejich funkce

CHARAKTERISTIKA LITERÁRNĚHISTORICKÉHO KONTEXTU	• kontext autorovy tvorby • literární/obecně kulturní kontext • významní autoři a díla
---	--

ANALÝZA NEUMĚLECKÉHO TEXTU	I. část • ne/souvislost s uměleckým textem • hlavní myšlenka textu • podstatné a nepodstatné informace • komunikační situace (např. účel, adresát)
	II. část • funkční styl • slohové postupy • slohový útvar • kompoziční výstavba • jazykové prostředky a jejich funkce